

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość

KSIĘŻY DWÓR

1. Nazwa

bażantarnia

2. Czas powstania

2 poł. XIX w.

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Księży Dwór
13-200 Działdowo

5. Przynależność administracyjna
województwo:

warmińsko-mazurskie

powiat:

działdowski

gmina:

Działdowo

6. Formy ochrony

**Ustawa z d. 23.07.2003 o
ochronie zabytków i opiece
nad zabytkami (art. 7)**

- wpis do rejestru zabytków:
decyzja: KL.III.5340-26/81
z dnia 15.10.1081

- ustalenia ochrony w MPZP
Gminy Działdowo - Uchwała nr
V/27/03 Rady Gminy Działdowo
z d. 21.02.2003

**Ustawa z d. 07.07.1994 Prawo
budowlane (art. 39. ust. 3)**

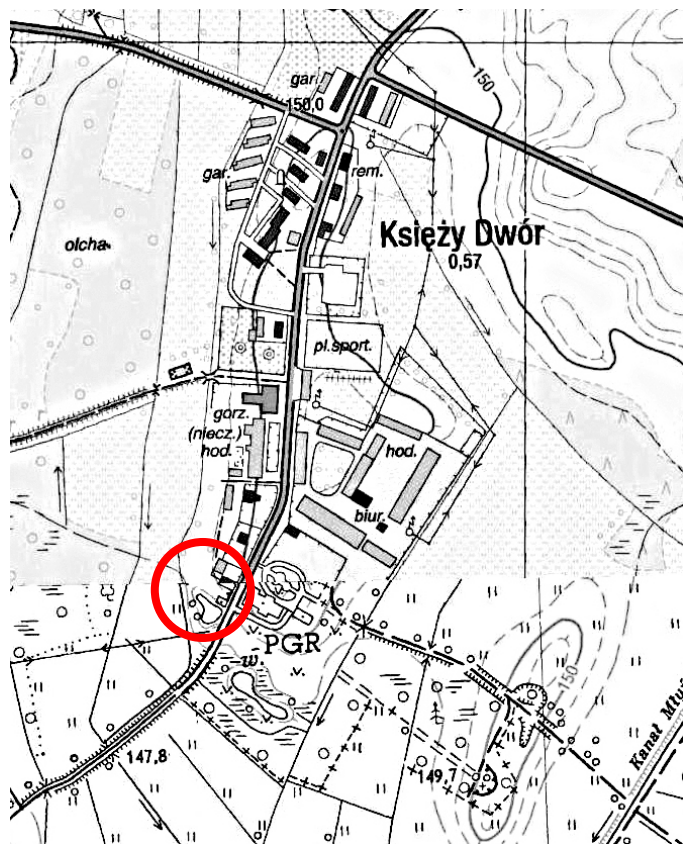
- Gminna Ewidencja Zabytków

7. Opracowanie karty adresowej

autor: Anna Majewska

data: listopad 2012r.

podpis:

9. Fotografia dodatkowa

10. Opis architektoniczny

Zespół rezydencjonalno-folwarczny obejmuje całą powierzchnię zabudowy wsi. W południowej części terenu założenia - którego oś kompozycyjną stanowi droga wiejska - usytuowany jest pałac otoczony parkiem, w centralnej podwórze gospodarcze, a w północnej niemal całkowicie przebudowana kolonia mieszkaniowa.

Na zachód od pałacu i podjazdu znajduje się niewielki plac na planie zamknięty od południa budynkiem bażantarni, założony na planie wydłużonego prostokąta, wymurowany z pełnej cegły wypalanej, otynkowany i malowany, jednokondygnacyjny, o użytkowym poddaszu, nakryty dwuspadowym dachem pokrytym dachówką zakładkową, wewnątrz rozdzielone na dwie części: we wschodniej stropy drewniane, w zachodniej ceramiczne sklepienie odcinkowe. Na elewacji regularne otwory okienne zamknięte łukiem pełnym, od szczytu otwory drzwiowe, drzwi deskowe. Wzdłuż wschodniego skraju podwórza przylegającego od południa do opisywanego obiektu pierwotnie biegł pięcioprzęstowy mur z cegły z otworami okiennymi o łuku pełnym i otworem wejściowym, zwieńczony sterczynami.

11. Stan zachowania

Obiekt wymaga natychmiastowego remontu. Nie istnieje dekoracyjny mur.

12. Historia miejscowości lub obiektu

Rejon wsi Księży Dwór (*Neudorf*) w okresie średniowiecza związany był z majątkiem w Narzymiu. W poł. XIVw. był w posiadaniu Mieczysława z Narzymia. W 2 poł. XVIw. dobra zostały przejęte przez Albrechta Hohenzollerna i włączone w skład domeny książęcej. Wieś założył w 1811r. radca ziemski Adam Zaleski, który nabył od księżęcego nadleśnictwa w Napiwodzie koło Nidzicy 178 włók ziemi. W 1855r. Księży Dwór kupił Bernhard von Frankenstein, odbudował zaniedbany majątek i uczynił z niego jeden z najzamożniejszych z powiecie nidzickim. Żaden z obiektów powstałych po 1811r. nie zachował się. Istniejące budynki pochodzą głównie z 2 poł. XIXw.

13. Uwagi

Należy przywrócić utracone elementy historyczne.